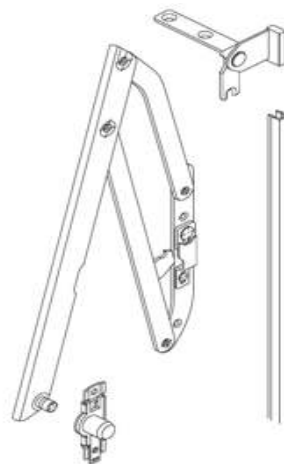

FDV - SPIILKA CLASSIC

Dette er en rettleiding for hvordan man skal vedlikeholde hengslebeslag type Spilka Classic, inkl. midtrammebeslag U-skinne og glider (topprammebeslag), samt hvordan man kan utbedre evt. skader eller mangler som påvises etter at vinduet/vinduene har vært i bruk en tid.

MATERIALER OG MILJØ

Beslagene er produsert av stål i kjente kvaliteter. Stålet lages med mer enn 50% resirkulert jern, og produktene kan resirkuleres på nytt. Overflatebehandling med sink, gulkromat og klarlakk gir produkter som normalt kan håndteres uten spesielle hensyn.

KVALITETSKRAV OG GARANTIER

Beslagene har en kvalitet som tilfredsstillende er ulike krav som er angitt i NDVK (Norsk Dør- og Vinduskontroll) sitt regelverk, og AS Spilka Industri har godkjenning fra deres kontrollordning. Vi vil herved orientere om de ulike egenskapene.

Styrke

Vinduene blir testet ved full åpning, dvs. med rammene rett ut. Det blir da påført en vertikal last på 50 kg i rammens topp samtidig som rammens underkant blir fastholdt, og dette gir en belastning på beslagene som tilsvarer ca. 3 ganger max rammevekt. Dette gir den sikkerhetsmargin som man ønsker når det gjelder krav til styrke.

NB! Skade kan oppstå ved at det blir anvendt en stor åpningskraft mot barnesikringen. Dette er forhold som ikke dekkes av garantien, da det gir en belastning utover kravnivået.

Slitasje

Vinduene blir testet ved at de åpnes og lukkes 20 000 sykluser med maks. rammevekt, noe som skal tilsvare daglig bruk av vinduene i forventet levetid.

NB! Skade kan oppstå enten av manglende vedlikehold, eller av gjentatte åpninger mot barnesikringen med for stor kraft. Dette er forhold som ikke dekkes av garantien, da begge deler vil forårsake en belastning utover kravnivået.

Korrosjon

Det stilles krav til min. 12 µm tykkelse på sinkbelegg som er gulkromatert. Dette gir i følge NDVK følgende kvalitetsnivå: «Beslag i klasse 3 er egnet for bruk i omgivelser som ofte er fuktige og/eller utsatt for forurensninger av svoveldioksid, syre, alkali eller salt, og inkluderer særlige fuktige innemiljøer og de fleste utemiljøer».

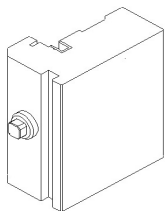
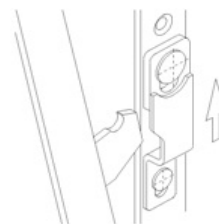
NB! Det må bemerkes at forventet levetid før korrosjon opptrer, vil variere med klimapåvirkningen og evt. kontakt med materialer som avgir korrosive stoffer eller som gir korrosive reaksjoner. Vedlikehold i form av maling og smøring er ekstra viktig der forholdene er mer aggressive.

ANVENDELSE

Vi vil her nevne de av beslaget sine funksjoner som krever betjening.

Barnesikring

På vinduets venstre side (sett fra utsiden) har beslaget en automatisk barnesikring. Denne fungerer også som vaskestopp når ramma blir snudd helt rundt. Den frigjøres ved at rammen trekkes litt inn igjen etter at den har stoppet mot sikringen, og sikringen løftes opp og holdes der inntil rammen har passert videre utover.

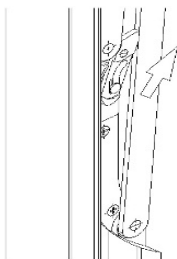
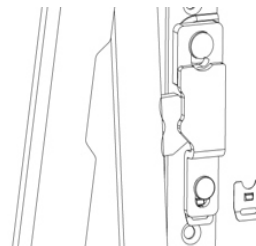
Sikringsløfter

Det kan leveres en sikringsløfter som gjør at man kan frigjøre barnesikringen ved å trykke på en knapp på innvendig side av karmen. Det er en forutsetning at dette blir montert av vindusprodusenten, da det delvis ligger bak glideskinnen. Gjelder vindu høyere enn 610 mm.

Sikringslås

Det kan leveres en sikringslås for beslag størrelse S5, S6 og S7, dvs. vindushøyde over 970 mm. Sikringslåsen monteres i skruhull over barnesikringen. Denne kan vris ved bruk av spesialverktøy (nøkkel) eller annen spiss gjenstand, og i sikret posisjon vil den sperre for frigjøring av sikringen. Dette vil bl.a. redusere faren for uønsket åpning fra innsiden som kan forårsake fallulykker.

Sikringslås kan monteres både av vindusprodusent, og den kan enkelt settes inn i vinduer som er montert i en bygning.

Luftesperre

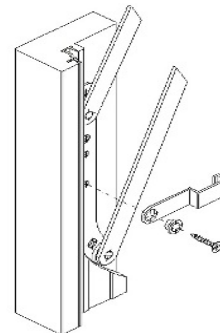
Det kan leveres en luftesperre som monteres til beslaget på vinduets høyre side (sett fra utsiden). Når vinduet åpnes mot barnesikringen, skyves luftesperren manuelt til låst posisjon. Dette vil forhindre at vinduet lukkes på grunn av vind. Ved lukking må luftesperren dras tilbake til fri posisjon.

Luftesperren kan monteres både av vindusprodusent, og den kan enkelt settes inn i vinduer som er montert i en bygning.

Luftebeslag

I enkelte tilfeller, for eksempel når det er montert utvendige persienner, kan det være umulig å få rammen i vaskestilling tilstrekkelig inntil karmen til at barnesikringen kommer i inngrep. Det kan i de tilfeller leveres et beslag som skrues til hengslet på vinduets høyre side (sett fra utsiden). Dette kan manuelt kobles til og fra nederste arm på hengslet, når man vil feste vinduet med større åpning enn den barnesikringen gir.

Luftebeslaget kan monteres både av vindusprodusent, og den kan enkelt settes inn i vinduer som er montert i en bygning.

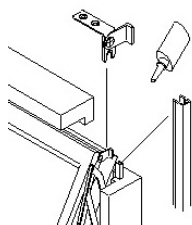
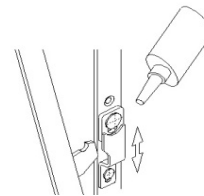

VEDLIKEHOLD

Beslagene anvendes i vinduskonstruksjoner i byggets fasader, og det er forutsatt riktig anvendelse og vedlikehold for å opprettholde funksjonalitet og oppnå ønsket levetid. Vi vil her anbefale hva som bør gjøres, mens lokale forhold vil avgjøre hvor ofte dette må gjentas.

Smøring av barnesikringen

Drypp noen få dråper olje bak sikringen, og dra sikringen litt opp og ned slik at oljen fordeler seg mellom ståflatene. Litt olje på flatene til hake og mothake, vil medføre mindre friksjon ved lukking.

Smøring av glider/glideskinne

Åpne rammen slik at den står rett ut, og drypp deretter et par dråper olje over hver glider så dypt inn i skinnen som mulig. I tillegg må det smøres mellom bevegelige deler. Sving deretter rammen helt rundt og tilbake inntil snuoperasjonen føles lett. Det er også viktig at man ved overflatebehandling av vinduet unngår at beis, maling og lignende kommer inn i glideskinnen.

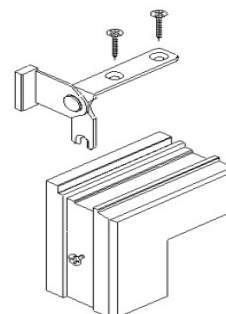
Overflatebehandling av hengslet

Det kan være ønske om å gi hengslet en ekstra overflatebehandling med maling, enten av estetiske grunner eller for å øke korrosjonsmotstanden. Spesielt vinkelarmen som er synlig fra utsiden i lukket stilling, blir i mange tilfeller malt. Den kan også leveres fra fabrikk i malt eller pulverlakkert utførelse. Det som er viktig ved bruk av maling, er at man først foretar rengjøring og avfetting med for eksempel white spirit. Unngå både at smørefett ved naglepunkt blir vasket bort, og at det kommer maling mellom bevegelige deler.

Påføring av olje mellom alle flater og alle bevegelige deler, må også utføres mye oftere i korrosive miljøer.

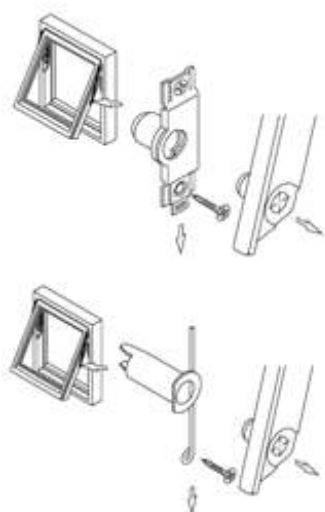
REPARASJON / UTSKIFTINGER

Beslag som er skadet må som regel skiftes ut. Vi vil her beskrive hvordan man foretar utskiftningen, mens vi viser til egen oversikt som viser aktuelle komponenter. Den benyttes til å finne artikkelnummer slik at man kan bestille deler tilsvarende de som skal erstattes.

Glider (topprammebeslag)

Vinduet åpnes tilstrekkelig til at festeskruene kan tas ut. På siden av rammen er skruen ofte kun festet i et åpent spor, og i så tilfelle kan denne stå urørt eller evt. løsnet litt. Glideren dras/vris deretter ut og erstattes av den nye som er anskaffet.

Hengsle

Ved skifte av hengsle snues rammen opp ned, men ikke helt til vaskestilling. Det legges først klosser mellom toppramme og underkarm, og deretter festes bunnrammen godt fast til for eksempel til overkarmen. Rammen står dermed uavhengig av hengslene. Arbeidet bør fortrinnsvis gjøres av fagfolk, da det krever riktig utførelse for å unngå skade på personer og materiell.

Hengslet er festet til ramma med en tapp som går inn i et festebeslag (midtrammebeslag). Denne tappen er sikret med en låsehake som kan frigjøres etter at nederste skru er tatt ut. På tidligere vinduer ble det benyttet en hylse og i så tilfelle er der en låsepinne som frigjøres på samme måte. Etter at låsehake/låsepinne er åpnet kan tappen trekkes ut av beslaget/hylsen.

Hengslene er festet til sidekarm med skruer som tas ut. Beslaget kan nå fjernes og erstattes av nytt beslag, men kun en side i gangen. NB! Husk at låsehake/låsepinne inkl. festeskru må være montert før vinduet vendes tilbake, for å sikre at rammen ikke kan falle ned.

AS SPILKA INDUSTRI

Langrabben 71, N-6013 ÅLESUND
Tel. +47 70 17 65 00. Fax. +47 70 17 65 10
e-mail: office@spilka.no www.spilka.no